

Det grønne mindset

PODCAST Læremesters værktøjskasse, episode 17

Tre råd til den oplæringsansvarlige

1

Hjælp de unge med at redde klimaet

Klimaet er en mærkesag for mange unge, og de vil gerne fintune deres kompetencer på klimaområdet. Derfor ønsker mange unge også at uddanne sig i en virksomhed, der bidrager til at løse klimakrisen. Vær i den sammenhæng opmærksom på, at de unge ikke er urealistiske i deres klimakamp. De forstår godt, at en virksomhed skal løbe rundt, og at det hele også skal give mening på bundlinjen.

2

Brug lærlingen som forandringsagent

Vælger du en klimainteresseret lærling, får du samtidig en klimaressource i din virksomhed. De klimainteresserede unge kan nemlig med deres spørgsmål og ønsker om at finde nye løsninger på klimaudfordringerne være med til at drive den grønne omstilling i din virksomhed. I den sammenhæng er det en god idé at gå i dialog med de unge, være åben og nysgerrig sammen med dem og hjælpe dem til at finde realistiske løsninger.

3

Fremtidens klimakompetencer

En analyse fra SEGES Innovation og Teknologisk Institut peger på fem vigtige kompetencer, som skal hjælpe landbruget i mål med den grønne omstilling. Men kompetencerne er ikke særlige for landbruget, så dem kan vi alle sammen godt skele til. De fem kompetencer er: Livslang læring, Kommunikation, Bæredygtig udvikling, Holistisk forståelse samt Data og digitale teknologier. Kan du skabe rammer for, at lærlingen udvikler disse kompetencer, tyder dagens afsnit på, at det dels vil øge din tiltrækningskraft, når du skal ansætte en ny lærling, dels ruster din egen virksomhed til den grønne omstilling.

future
food

JORDBRUGETS
UDDANNELSER

Find podcasten her

Scan koden med
kameraet i din smartphone

Fremtidens klimakompetencer

SEGES INNOVATION og Teknologisk Institut har analyseret og beskrevet landbrugets aktuelle situation og arbejde med grøn omstilling. Det er blevet til rapporten: *"Et landbrugserhverv i hastig forandring - kortlægning af fremtidige kompetencebehov i relation til grøn omstilling"*.

Rapporten beskriver, hvad den grønne omstilling betyder for fremtidens landmænd og for landbrugsuddannelserne. Du kan læse rapporten [HER](#)

Fem vigtige kompetencer

I rapporten nævnes fem vigtige kompetencer, som bliver afgørende for erhvervet. De fem kompetencer er listet neden for sammen med forslag til, hvordan du som oplæringsansvarlig kan være med til at udvikle disse kompetencer.

Læs mere om de fem vigtige kompetencer på de næste sider.

1

Livslang
læring

Livslang læring

Bæredygtig udvikling og grøn omstilling er en konstant foranderlig størrelse. Der vil kontinuerligt blive stillet nye krav til landbrug og fødevareproduktion. Dette vil løbende kræve nye kompetencer, da det er og bliver et grundlæggende vilkår, at man hele tiden kan følge med, er åben, tilpasningsparat, og at man samtidig kan håndtere uvished og kompleksitet.

En positiv indstilling til og forståelse af livslang læring er den måske mest betydningsfulde færdighed og personlige kompetence, og det er afgørende, at denne kompetence stimuleres og tilegnes under uddannelsen.

Hvad kan du som oplæringsansvarlig gøre for at stimulere og udvikle denne kompetence?

- Få tydeliggjort over for lærlingene, at livslang læring kan, bør og skal være en del af deres fremtidige arbejdsliv.
- Skab rammerne for en læringskultur med fokus på at tænke i løsningsmuligheder og søge ny viden, når et problem ikke umiddelbart kan løses

2

Kommu-
nikation

Kommunikation

Forskellige virksomheder har fået standarder for bæredygtighed, og kravene øges hele tiden. Dokumentation er allerede i dag en stor del af landbrugets praksis, og den bliver tilføjet en ekstra dimension, når landbruget også skal rapportere den bæredygtige udvikling af bedriften.

På tværs af værdikæden kommer der et fortsat større fokus på bæredygtighed både inden for kød-, plante- eller mejeriproduktion. Forbrugere, banker og samarbejdspartnere vil fremadrettet stille stadig større krav til landbrugserhvervet.

Kommunikation bliver afgørende for fremtidens landbrug både i relation til dokumentation og rapportering, men også i forhold til at kunne formidle erhvervet både eksternt og internt.

Hvad kan du som oplæringsansvarlig gøre for at stimulere og udvikle denne kompetence?

- Introducer lærlingene for rammerne for dokumentation og rapportering
- Giv lærlingene et sprog for bæredygtig udvikling
- Være åben og nysgerrig for dialog

3

Bæredygtig udvikling

Bæredygtig udvikling

Det bliver nødvendigt for landmanden at være opmærksom på og tænke i bæredygtighed, herunder at fastlægge, analysere og mindske landbrugsvirksomhedens klima- og miljøpåvirkning og samtidig udvikle en bæredygtig, robust og agil forretningsmodel for hele landbrugsvirksomheden. Det kræver et højt niveau af indsigt og viden om bæredygtighed og bæredygtig udvikling.

Den bæredygtige udvikling skal frankeres og understøttes af hele virksomheden, dvs. alle medarbejdere fra top til bund. Alle i virksomheden har et fælles ansvar for at udvikle og transformere virksomheden i en bæredygtig retning ud fra den strategi, som ejeren har for virksomhedens bæredygtige udvikling.

Hvad kan du som oplæringsansvarlig gøre for at stimulere og udvikle denne kompetence?

- Anerkend lærlingenes bæredygtige mindset
- Styrk lærlingenes kompetencer inden for klima, grøn omstilling, bæredygtighed og bæredygtig udvikling
- Lad lærlingene være ambassadører for bæredygtig udvikling på oplæringsstedet

4

Holistisk forståelse

Holistisk forståelse

Får at få optimeret de områder, der bidrager til højst værdiskabelse for og bæredygtig udvikling af virksomheden, vil landbruget og andre tilsvarende erhverv i stort omfang arbejde tværfagligt, herunder opsøge tværfaglig rådgivning og sparring. Dette bliver ikke kun inden for de klassiske faglige produktionsområder, men i høj grad også på governance, digitalisering, ny teknologi, bæredygtig udvikling og ESG.

Øgede krav til hele produktionskæden kræver, og det omkringliggende samfund kræver, at vi kan hæve os op i helikopteren og se på vores produktion i et større perspektiv. Derfor bliver holistisk forståelse en vigtig kompetence.

Hvad kan du som oplæringsansvarlig gøre for at stimulere og udvikle denne kompetence?

- Styrk lærlingenes viden, nysgerrighed og motivation for tværfagligt samarbejde
- Styrk lærlingenes viden, nysgerrighed og motivation for at arbejde med nye produktionsmetoder og -systemer, der bygger på en holistisk forståelse.

5

Data og digitale teknologier

Data og digitale teknologier

Den grønne omstilling er afhængig af data og nye teknologier, som kan hjælpe med at reducere klimapåvirkningen. I landbruget står eksempelvis præcisionsjordbrug højt på dagsordenen, og det kræver, at man kan mere end blot at køre traktor. Man skal kunne forstå teknologien, og hvad der ligger bag.

Fremtidens medarbejdere inden for fødevarerproduktionen har ligesom de fleste andre erhverv brug for en række digitale kompetencer, ligesom der fremadrettet vil indgå flere og flere digitale teknologier i jobbet.

Hvad kan du som oplæringsansvarlig gøre for at stimulere og udvikle denne kompetence?

- Anerkend lærlingens nysgerrighed og interesse for det digitale kompetenceområde
- Inddrag lærlingene i arbejdsområder, der kræver viden om og brug af data og digitale teknologier

